

kelig gode Produktionsvilkaar i Landet, paa vor Jord, synes jeg, det vilde være et ganske urimeligt Forhold. Vi maa gaa til en stærkere Udstyknings af vore Herregaardsjorder og til Dels af Bøndergaardenes Jord, vi maa i det hele taget til at omdanne hele Danmark til et Industriland, som bearbejder de Raaprodukter, der produceres ude i Verden, saa vil der blive Plads, ikke, som der er sagt, for dobbelt saa mange, men for en ubegrænset Mængde Mennesker. De danske Landbrugere har netop Betingelser for at være Foregangsmand ved Omdannelsen af Landbrugsprodukter, derom vidner vor Smørudstilling i Chikago, hvor Danmark stod som en smuk Nr. 1. Jeg kan altsaa ikke se, at Udvandring vil være et Middel til at forbedre den økonomiske Situation. Jeg har intet imod, at de unge rejser ud af Landet for at erhverve sig nye Kundskaber og dygtiggøre sig paa alle Maader, men naar det er sket, saa siger jeg til dem: Kom tilbage til Danmark. Her er Plads nok, naar blot de faa, som er privilegerede, som hører til de besiddende Klasser, vil give nogenlunde Plads. At være dansk Landmand har altid og specielt de sidste 4 til 5 Aar været et Privilegium. Landmændene har langt større Forpligtelser overfor Statsmagten end dem, de opfylder, medens de andre, som har været henviste til at modtage en Naadegave, ikke har de samme Forpligtelser overfor Samfundet. Men Landmændene har ikke vist det Hensyn, som de ifølge deres privilegerede Stilling burde have vist. Gennem Krigsaarene har der ude i Landet og ogsaa her i Salen været talt om de korslagte Arme og det manglende Arbejdsmod, og det er næsten, som om det gentages stærkere og stærkere. Det er Udtalelser, som jeg i det store og hele misbilliger, anvendte paa en bestemt Klasse og anvendte netop af de Samfundsklasser, som sikkert producerer mindst. Jeg tror, at man derigennem skaber megen Bitterhed og kan slaa mere i Stykker, end man maaske havde tilsigtet. Det er derfor urigtigt fremdeles at fremkomme med saadanne Udtalelser, det er i Længden ikke de besiddende Klasser værdigt at behandle Underklasserne paa den Maade. Der er fra denne Talerstol spurgt: Hvad er Underklasse, og hvad er Overklasse? Det skal jeg ikke bestemt afgøre, men jeg vil dog sige eet: I Øjeblikket opfører de danske Gaardmænd og den højere danske Landbostand sig fuldstændig, som om de var Overklasse.

Formanden: Det ærede Medlem Hr. Niels Frederiksen har Ordet for en kort Bemærkning.

Niels Frederiksen: Det er en Bemærkning om de nye Jordlove af den ærede sidste Taler, Hr. J. P. Jensen, som kalder mig frem. Jeg skal selvfølgelig ikke foregribe den højtærede Landbrugsministers Svar paa Forespørgselen, men jeg vil meget indtrængende advare imod, at man her i Rigsdagen søger at bibringe Nybyggerne den Forventning, at man senere vil støtte dem særligt, hvis de ikke kan klare sig. Hvis Forholdet bliver dette, er efter min Anskuelse de nye Jordlove fuldkommen umulige. Man vil derved gaa bort fra det, som er Princippet i Jordlovgivningen: at i det Øjeblik den enkelte Husmand gaar ind under denne Lovgivning, gaar han ind under det frie Erhvervs Vilkaar som enhver anden, og han vil ikke kunne paaregne eller kræve mere Hensyn fra Statens Side end enhver anden Jordbruger, der under disse Vilkaar gaar ind i det frie Erhverv. Det vil være at vække en Forventning, som efter min Mening er yderst farlig; jeg advarer derfor meget indtrængende imod, at man skifter med Formodninger af den Art. Som Formand for Statens Jordlovsudvalg har jeg allerede faaet Antydninger fra Statshusmænd om, at de mener, der er Mulighed for, at de kan faa en Haandsrækning fra Staten udover, hvad Loven hjemler dem.

De af det ærede Medlem opstillede Beregninger angaaende Nybyggernes Udgifter har vi hørt før. Jeg beder ærede Medlemmer sammenligne disse Beregninger med dem, man naar til, hvis man gør Regnskabet op for en Nybegynder i et Gaardmandsbrug, som ogsaa har købt sin Ejendom under de nuværende Vilkaar. Saa vil man se, at disse Nybyggere under de Vilkaar, der bydes efter Jordloven, skal kunne klare sig. Grunden til, at jeg har ønsket at gøre denne korte Bemærkning, er, at jeg har villet advare mod at vække Forhaabninger, som jeg tror er farlige for Lovgivningen paa disse Omraader.

Formanden: Det ærede Medlem Hr. J. P. Jensen har Ordet for en kort Bemærkning.

J. P. Jensen: Jeg deler ikke de Anskuelse, som det ærede Medlem Hr. Niels Frederiksen fremsatte. Jeg ser en Fare i den Jordlovgivning, vi har faaet i